בס"ד

The evolution of Rosh Hashana through time Shai Finkelstein Ray Kehila Nitzanim

יחזקאל פרק מ,א

בְּעֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנֶה לְּגָלוּתֵנוּ <u>בּּרֹאשׁ השִּׁנְה בִּעשׁוֹר לחֹדִשׁ</u> בְּאַרְבַּע עֶשְׂרֵה שָׁנֶה אֲחֶׁר אֲשֶׁר הֻכְּתֶה הָעִיר בִּעֲצֵם וֹ הַיּוֹם הַזֵּה הָיִתָּה עָלַי יַד־יִהוָה נַיּבָא אֹתֵי שָׁמַה:

In the twenty-fifth year of our exile, the fourteenth year after the city had fallen, at the beginning of the year, the tenth day of the month—on that very day—the hand of the LORD came upon me, and He brought me there

<u>ויקרא פרק כג' פסוק כג':</u>

דַּבֶּר אֶל־בְּנֶי יִשְׂרָאֶל לֵאמ<u>ֵר בּּחֹדָשׁ השִׁבי**ע**י בְּאֶ**חְד לַחֹדֶשׁ</u> יִהְיֶה לֶכְם**ׁ שַׁבָּתֹוֹן <u>זִכְרָוֹן תִּרוּעָה</u> מקרא־קדש:</u>

Speak to the Israelite people thus: In the seventh month, on the first day of the month, you shall observe complete rest, a sacred occasion commemorated with loud blasts

במדבר פרק כט' פסוק א':

וּבַ<u>הֹדֶשׁ השָׁבִיעִ</u>ׁי **בְּאֶחֶד לַחֹדֶשׁ** מְקְרָא־קֹּדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶּם כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לַא תַעֲשֻוּ יַוֹם תְּרוּעָה יִהְיֵה לַכָּם:

In the seventh month, on the first day of the month, you shall observe a sacred occasion: you shall not work at your occupations. You shall observe it as a day when .the horn is sounded

ראש השנה בספרי הנביאים והכתובים

נחמיה פרק ח א-יב

וַיּאָסְפַּוּ כָל־הָעָם **בְּאַישׁ אֶחֶׁד** אֶל־הַרְחֹוֹב אֲשֶׁר לִפְנֵי שָׁעַר־הַמְּיִם וַיִּאמְרוּ לְעֶזְרָא הַסּבּׁר <u>לִהְבִּיא</u> <u>את־ספר תּוֹרת משֹּה</u> אֲשֶׁר־צָוָה יָהוָה אֶת־יִשְׂרָאֵל: the entire people assembled as one man in the square before the Water Gate, and they asked Ezra the scribe to bring the scroll of the Teaching of Moses with which the LORD .had charged Israel

2

וִיבַיא עָזרָא הُכֹּהן אָת־התּוֹדְּה לפָנִי הקָהָל מאַישׁ וְעד־אשָּׁה וְכָל מבַין לשָׁמֵע בִּיוֹם אָחָד לחָדִשׁ השׁביעי:

On the first day of the seventh month, Ezra the priest brought the Teaching before the .congregation, men and women and all who could listen with understanding

3

<u>וּיּקְרָא־בוֹ</u> לִפְנֵּי הָרְחוֹב אֲשַׁר וּ לִפְנֵּי שָׁעַר־הַמַּיִם מִן־הָאוֹר עַד־מַחֲצִית הַיֹּוֹם נֶגֶד הָאֲנָשִׁים וְהַנָּשִׁים וְהַמִּבִינִים וָאַזִנֵי כַל־הַעַם אָל־סֶפָּר הַתּוֹרַה:

He read from it, facing the square before the Water Gate, from the first light until midday, to the men and the women and those who could understand; the ears of all .the people were given to the scroll of the Teaching

4

וַיִּעֲמֹד עֶזְרָא הַסּפֹּר עָל־מִגְדַּל־עֵץ אֲשֵׁר עָשַׂוּ לַדָּבָר נַיִּעֲמִד אֶצְלוֹ מַתִּתְיָּה וְשֶׁמַע וַאַנְיָה וְאוּרְיָה מְשֻׁלָּם: (פּ) וְחַלְקְיָה וּמֵעֲשֵׂיָה עַל־יְמִינָוֹ וּמִשְּׁמֹאלוֹ פְּדָיָה וּמְישָׁאֶל וּמַלְכִּיָּה וְחָשֶׁם וְחַשְׁבַּדָּנָה זְכַרְיָה מְשֻׁלָּם: (פּ) Ezra the scribe stood upon a wooden tower made for the purpose, and beside him stood Mattithiah, Shema, Anaiah, Uriah, Hilkiah, and Maaseiah at his right, and at his .left Pedaiah, Mishael, Malchijah, Hashum, Hashbaddanah, Zechariah, Meshullam

5

וּיִּפָּתִּח עָזָרָא הּשֹּׁפִּר **ׁ לְעִינֵי כְּל־הָעֶם** כְּי־מֵעֶל כָּל־הָעֶם הָיֶה וּכְפִתְחֻוֹ עָמְדָוּ כַל־הָעָם: Ezra opened the scroll in the sight of all the people, for he was above all the people; as he opened it, all the people stood up.

6

<u>וִיבְרָךְ עָזִרְא אָת־יִהוָה הָאֵלֹהִים הגְּדִוֹל וַיְּע</u>ְנוּ כָל־הָעָׁם אָמָן וּ אָמֵןֹ בְּמְעַל יְדֵיהֶּם וַיּקְּדְוּ וַיִּשְׁתַּחְוָּ לַיהוָה אַפַּיִם אָרְצָה:

Ezra blessed the LORD, the great God, and all the people answered, "Amen, Amen," with hands upraised. Then they bowed their heads and prostrated themselves before .the LORD with their faces to the ground

7

ְוֵשׂוּע וּבָנִי וְשֵׁרָבְיֵה וּ יָמִין עַקֿוּב שַׁבְּתַי וּ הְוֹדָיָּה מַעֲשֵּיָּה קְלִיטָא עֲזְרְיָה יֹחָבָּד חָנָן פְּלָאיָה וְהַלְוֹיִם מְבִינֵים אֶת־הָעָם לַתּוֹרָה וְהָעָם עַל־עָמְדָם:

Jeshua, Bani, Sherebiah, Jamin, Akkub, Shabbethai, Hodiah, Maaseiah, Kelita, Azariah, Jozabad, Hanan, Pelaiah, and the Levites explained the Teaching to the people, while .the people stood in their places

8

וִיּקְרָאַוּ בַסֶּפָר בְּתוֹרָת הָאֶלֹהָים מְפֹרֲשׁ וְשַׁוֹם שֶׂכָל וַיִּבְינוּ בַּמִּקְרֵא: (ס)

They read from the scroll of the Teaching of God, translating it and giving the sense; so .they understood the reading

9

וַיִּאמֶר נְחֶמְיֵה הַּוּא הַתּּרְשֶׁתָא וְעָזְרָא הַכֹּהֶן וּ הַּסֹפֵּר וְהַלְוִים הַמְּבִינִּים אֶת־הָּעָם לְכַל־הָעָם הַיַּוֹם הַיִּוֹם קַנִּאמֶר נְחֶמְיֵה הֲוֹא לֵיהוֶה אֱלֹהֵיכֶּם אַל־תְּאַבְּלָוּ וְאַל־תִּבְכֵּוּ כַּי בּוֹכִים כָּל־הָעָם כְּשָׁמְעָם אֶת־דִּבְרָי הַתּוֹרֶה:

Nehemiah the Tirshatha, Ezra the priest and scribe, and the Levites who were explaining to the people said to all the people, "This day is holy to the LORD your God: you must not mourn or weep," for all the people were weeping as they listened to the .words of the Teaching

10

וַיַּאמָר לָהִּם לָכוּ אַכְלוּ משִׁמנּים וּשִׁתַוּ מְמְתּקִּים וְשׁלָחַוּ מְנוֹת לָאַין נְכַוֹן לוֹ כִּי־קְדָוֹשׁ היָּוֹם לאָדֹנֵינוּ וְאל־תַּעָצֹבוּ כִּי־חָדָוִת יְהוָה הָיא מְעֵזּכִם: He further said to them, "Go, eat choice foods and drink sweet drinks and send portions to whoever has nothing prepared, for the day is holy to our Lord. Do not be ".sad, for your rejoicing in the LORD is the source of your strength

11

וָהַלְוַיִּם מַחְשַׁים לְכָל־הָעָם לֵאמָר הַֹסוּ כִּי הַיַּוֹם קָדָשׁ וְאַל־תֵּעָצָבוּ:

The Levites were quieting the people, saying, "Hush, for the day is holy; do not be ".sad

12

וּיּלְכוּ כְל־הְעָׁם לָאֲכֻל וְלשִׁתּוֹת וּלְשׁלֵּח מְנוֹת וְלְעַשֻּׁוֹת שֹמְחָה גְדוֹלֶה כִּי הבֹינוּ בּדְּבְרִים אְשְׁר הוֹדִיעוּ לָהָם: (ס)

Then all the people went to eat and drink and send portions and make great merriment,
for they understood the things they were told

דברים פל"א

וַיָּצַו משֶה אוֹתָם לֶאמִר מִקָּץ וּ שֶבַע שַנִּים בִּמעד שְנַת הַשִּמְטַה <u>בּחג הסכּוֹת:</u>

And Moses instructed them as follows: Every seventh year, the year set for remission, at the Feast of Booths

11

בְּבַוֹא כָל־יִשְׂרָאֵל לֵרָאוֹת אֶת־פְּנֵי יְהוֶה אֱלֹהֶּיךָ בַּמְּקוֹם אֲשַׁר יִבְחֶר <u>תּקְרְّא אִת־התּוֹרָה ה</u>ַזֶּאת נָגֶד כַּל־יִשׂרָאֵל בָּאַזנֵיהַם:

when all Israel comes to appear before the LORD your God in the place that He will .choose, you shall read this Teaching aloud in the presence of all Israel

12

הַקְהַל אָת־הָעָם הָאָנָשִׁים וְהנָשִׁים וְהנָשִׁים וְהַנָּשִׁים וְהַנְּשִׁים וְהַנָּשִׁים וְהַנָּשִׁים וְהַנָּשִׁים וְהַנָּשִׁים וְהַנָּשִׁים וְהַנָּשִׁים וְהַנָּשִׁים וְהַנְּשִׁים וְהַנָּשִׁים וְהַנָּשִׁים וְהַנָּשִׁים וְהַנָּשִׁים וְהַנְּשִׁים וְהַנְּשִׁים וְהַנְּשִׁתְּים וְהַנְּשִׁים וְהַנְּשִׁתְּים וּהְאָנְשִׁים וְהַנְּשִׁתְּים וְהַנְּשִׁתְּים וְהַנְּשְׁתְּיוֹם וְהַעְּבָּים וְהַנְּשְׁתְּיוֹם וְהַבְּעָּהְיבָּם וְשִׁמְּנְנִים וְהַנְּשְׁתְּיִם וְהַבְּיִּהְנָה אָלְהִיבְם וְשְּׁמְנְוּי לִּעְשֵּוֹת אָתִיבְּהָּיבְם וְשִׁמְּנְיוֹ לִּעְשֵׁוֹת אָתִיכְּה הָּבְּיִים הְהַיּבְם וְשְׁמְּבְּיוֹ הִּעְּבְּיִים הְּבִּיבְּים הְשִׁמְּבְּיוֹ הִילְבָּים וְהִשְּבְּיבִּים וְשִּׁמְּבְּיוֹ הִילְבִּים וְשְׁמְּבְיוֹ הִּתְּבִּים וְשִׁמְּבְיוֹ הִּעְּבְּיִים הְיִּבְּבְּיִים הְּעִּבְּיִים וְהַיּבְּיִים הְּיִּבְּיִים הְּיִּבְּיִּים וְהִינְישִׁים וְהַנְּשִּׁים וְיִּבְּיִּים בְּיִבְּיִּים וְהַיּבְּיִים הְיִּבְּיִים בְּיִּבְּיִים הְיִּבְּיִים בְּיִּבְּיִים בְּיִבְּיִּים בְּיִבְּיִים וְיִּשְׁים וְיִּבְּשִׁים בְּיִבְּיִים בְּיִבְּיִים וְּיִּבְּיִים וְיִּבְּיִּים בְּיִּבְּיִים בּיּבְּיִּים בְּיִים בְּיבְּיִים בְּיבְּיִים בְּיִבּים בְּיבְּישִּים בּיבְּיבְּים בּיבְּישִּים בּיבְּיבְּיבְּים בְּיבְּיבְּים בְּיבְּיבְּיבְּי

Gather the people—men, women, children, and the strangers in your communities—that they may hear and so learn to revere the LORD your God and to observe faithfully .every word of this Teaching

13

<u>וּבִניהָּם אִשַּׁר לָא־יִדְעוּ ישִׁמְעוּ וְלַמְדֹּוּ לְ</u>יִרְאָה אֶת־יְהוֶה אֱלֹהֵיכֶם כָּל־הַיָּמִים אֲשֶּׁר אַתָּם חַיִּים עַל־הָאֲדָמָה אֲשֶּׁר אַתָּם עֹבְרָים אֶת־הַיִּרְדָּן שָׁמָה לְרִשְׁתָּה:

תפקיד התקיעה והתרועה:

צַשְּׂה לְּבָּ שְׁתֵּי חֲצְוֹצְרַת בֶּּסֶף מִקְשָׁה תַּעֲשְׂה אֹתֶם וְהָיַוּ לְבֵּ לְמִקְּרָא הָעֵדְּה וּלְמַפְּע אֶת־הְמַּחְגוֹת:
Have two silver trumpets made; make them of hammered work. They shall serve you to
summon the community and to set the divisions in motion

3

ָוָתָקְעָוּ בָּהָן וְנָוֹעַדָוּ אֵלֵיךָ כָּל־הָעַדָּה אֵל־פָּתַח אְהֵל מוֹעָד:

When both are blown in long blasts, the whole community shall assemble before you at ;the entrance of the Tent of Meeting

4

ָוֹאָם־בַּאַחַת <u>יתקעוּ ונועדוּ אליר הנשיאים</u> רַאשֵׁי אַלְפֵי יִשְׂרָאֵל:

and if only one is blown, the chieftains, heads of Israel's contingents, shall assemble .before you

5

ּוֹתְקַעְתָּם <u>תַּרוּעָה וְנָסִעוֹּ</u> הָמַחֲנוֹת הַחֹנִים קַדְמָה:

But when you sound short blasts, the divisions encamped on the east shall move forward;

6

ּוֹתְקַעִתַּם תִּרוּעַה שֵׁנִית וְנָסִעוּ הַמַּחֵנוֹת הַחֹנִים תֵּימַנָה תִּרוּעַה יִתִקְעוּ לִמַסְעֵיהָם:

and when you sound short blasts a second time, those encamped on the south shall ,move forward. Thus short blasts shall be blown for setting them in motion

7

<u>ובהקהיל את־הקהל ת</u>תקעו ולא תריעו:

.while to convoke the congregation you shall blow long blasts, not short ones

8

וּבְנָי אַהַרוֹ הַכְּהַנִּים יִתְקְעָוּ בָּחַצִּצְרָוֹת וְהָיוּ לָכֶם לְחַקָּת עוֹלָם לְדרֹתֵיכָם:

The trumpets shall be blown by Aaron's sons, the priests; they shall be for you an .institution for all time throughout the ages

9

<u>וְכִי־תָבֹּאוּ מלְחָמְׁה בְּאַ</u>רְצְכֶּם עַל־הַצַּר הַצֹּרָר אֶתְכֶּם <u>וֹהַרעֹתָם בּ</u>חֲצֹצְרֻוֹת **וְנִזְפַּרְתֶּּם** לִפְנֵיּ יְהוֶה אֵלְהֵיבֶּם וְנוֹשֵׁעִתֵּם מֵאֹיִבִיכָם:

When you are at war in your land against an aggressor who attacks you, you shall sound short blasts on the trumpets, that you may be remembered before the LORD .your God and be delivered from your enemies

10

<u>וּבְיוֹם שֹמְחתְכֶם וַ</u>ּבְמוֹעֲדִיכֶם וֹבְרָאשֵׁי חָדְשֵׁיכֶם <u>וּתְקעתַם</u> בַּחֲצְצְרֹת עַל עֹלַתִיכֶּם וְעָל זִבְחֵי שַׁלִמִיכָם וָהַיוּ לָכֶם לִזַבָּרוֹן לִפָּנֵי אֵלְהֵיבֶּם אַנִי יִהוָה אֵלֹהֵיכָם: (פ)

And on your joyous occasions—your fixed festivals and new moon days—you shall sound the trumpets over your burnt offerings and your sacrifices of well- being. They shall be a reminder of you before your God: I, the LORD, ...

ויקרא פ"כה ט-י

וְסָפַרְתָּ לְדָּ שֻׁבַע שַׁבְּתַת שָׁנִים שֶׁבַע שָׁנִים שְׁבַע שְׁנִים שְׁבַע שְׁבָע שְׁבָע שְׁבָע שְׁבְע שְׁבָע וְאַרְבַּעִים שֵׁנַה: You shall count off seven weeks of years—seven times seven years—so that the period .of seven weeks of years gives you a total of forty-nine years

9

ָּוְהָעָבַרְתָּּ שׁוֹפָּר הַּכְּלֹ־אַרְצְכְם: הַּהָּשְּׁבְּעָי בּּרָלְי הַּלְּים הַּשְּׁבְעָי בּּרָלִי הַּבְּלִים הַּעְבִירוּ שׁוֹפָּר בְּכָל־אַרְצְכְם: Then you shall sound the horn loud; in the seventh month, on the tenth day of the month—the Day of Atonement—you shall have the horn sounded throughout your land

10

<u>וְקדּשִׁתִּם אַת שְׁנַת החִמשׁים שְׁנָה וּקְרְאתַם דְּרַוֹר בְּאָרְץ לִכְל־ישָׁבֵיה</u> יוֹבָל הָוֹא תִּהְיֵה לָכֶּם וְשַׁבְתָּם אַישׁ אֵל־אַחָזַתוֹ וָאִישׁ אֵל־מִשְׁפַּחִתִּוֹ תַּשְׁבוּ:

and you shall hallow the fiftieth year. You shall proclaim release throughout the land for all its inhabitants. It shall be a jubilee for you: each of you shall return to his holding and .each of you shall return to his family

פרשנות התורה שבע"פ למשמעותו של ר"ה

שלב א- שופר כהמלכה (ע"פ ספר ויקרא)

משניות ראש השנה פ"ג

ג. שופר של ראש השנה של יעל פשוט ופיו מצופה זהב

ושתי חצוצרות מן הצדדין

<u>שופר מאריך</u> וחצוצרות מקצרות

<u>שמצות היום בשופר:</u>

ד. <u>בתעניות</u> בשל זכרים כפופין ופיהן מצופה כסף

ושתי חצוצרות באמצע

שופר מ<u>קצר ו</u>חצוצרות מאריכות

שמצות היום בחצוצרות:

ה. שוה היובל לראש השנה לתקיעה ולברכות

רבי יהודה אומר בראש השנה תוקעין בשל זכרים וביובלות בשל יעלים:

ספרא (אמור פרשה יא),

(ו) ומניין שהוא בשופר תלמוד לומר והעברת שופר תרועה בחודש השביעי בעשור לחודש ביום הכיפורים שאין תלמוד לומר בחודש השביעי, ומה תלמוד לומר בחודש השביעי הרי תרועת שביעית כזו, מה זו בשופר אף תרועת ראש השנה בשופר. (ז) ומניין שהיא פשוטה לפניה תלמוד לומר והעברת שופר תרועה, ומנין שהיא פשוטה לאחריה תלמוד לומר תעבירו שופר, אין לי אלא ביובל בראש השנה מניין תלמוד לומר והעברת שופר תרועה בחודש השביעי בעשור לחודש ביום הכיפורים שאין ת"ל בחודש השביעי, ומה ת"ל בחודש השביעי מהרי תרועה [כל חדש שביעי] כזו, מה זו פשוטה לפניה ופשוטה לאחריה אף תרועת ראש השנה פשוטה לפניה ופשוטה לאחריה. (ח) ומניין ליתן את האמור ביובל בראש השנה ביובל, תלמוד לומר בחודש השביעי בחודש בראש השנה, ואת האמור בראש השנה ביובל, תלמוד לומר והעברת שופר תרועה זכרון תרועה מקרא קודש, יום תרועה יהיה לכם מלמד שהם שלש של שלש שלש שלעות (י) כיצד סדר תקיעות תוקע ומריע ותוקע, תוקע ומריע ותוקע שלש תקיעות שהם תשע שיעור תקיעה כדי תרועה ושיעור תרועה שלשה שברים, שיעור שופר כדי שיהא תוקע.

<u>שלב -ב ר"ה כיום דין (מאה -2 לספירה)</u>

<u>תוספתא ראש השנה א, יג (</u>מהד' ליברמן):

<u>הכל נידונין בראש השנה וגזר דינו נחתם ביום הכפורים דברי ר' מאיר</u>

ר' יהודה אומ' <u>הכל נידונין בראש השנה</u> וגזר דינו של כל אחד ואחד נחתם בזמנו: בפסח על התבואה בעצרת על פירות האילן בחג על המים וגזר דינו של אדם נחתם ביום הכפורים

ר' יוסה אומ' אדם נידון בכל יום שנאמ' ותפקדנו לבקרים

ירושלמי, ראש השנה פ"א ה"ג, נז ע"א:

אית תניי תני כולהם נידונין בראש השנה וגזר דינו של כל אחד ואחד מתחתם בראש השנה

אית תניי תני כולהם נידונין בראש השנה וגזר דינו של כל אחד ואחד מתחתם ביום הכיפורים אית תניי תני כולהם נידונין בראש השנה וגזר דינו של כל אחד ואחד מתחתם בזמנו אית

בבבלי ראש השנה טז ע"א מופיעות חמש שיטות:

דתניא: הכל נידונים בראש השנה, וגזר דין שלהם נחתם ביום הכפורים, דברי רבי מאיר.

רבי יהודה אומר: הכל נידונין בראש השנה וגזר דין שלהם נחתם כל אחד ואחד בזמנו; בפסח על התבואה, בעצרת על פירות האילן, בחג נידונין על המים, ואדם נידון בראש השנה וגזר דין שלו נחתם ביום הכפורים.

<u>רבי יוסי</u> אומר: אדם נידון בכל יום, שנאמר ותפקדנו לבקרים<u>. רבי נתן</u> אומר: אדם נידון בכל שעה, שנאמר לרגעים תבחננו.

<u>דתנא דבי רבי ישמעאל:</u> בארבעה פרקים העולם נידון: בפסח על התבואה, בעצרת על פירות האילן, בחג נידונין על המים, ואדם נידון בראש השנה וגזר דין שלו נחתם ביום הכפורים.

ירושלמי ראש השנה, פרק ג ה"א, נח ע"ד-(שיטת רבי ישמעאל שלומד מספר במדבר)

מניין שהיא פשוטה לפניה תלמוד לומר והעברת שופר ומניין שהיא פשוטה לאחריה תלמוד לו' תעבירו שופר עד כדון יובל ראש השנה והעברת שופר תרועה בעשור לחדש ביום הכיפורים שאין תלמוד לומר בחדש השביעי מה תלמוד לומ' בחדש השביעי אלא מה שאת עושה בחדש השביעי כבעשור לחדש מה כאן תוקע ומריע ותוקע אף כאן תוקע ומריע ותוקע מניין שהן שלש של שלש שלש תלמוד לומר יום תרועה זכרון תרועה שופר תרועה עד כדון כר' עקיבה כרבי ישמעאל תני רבי ישמעאל ותקעתם תרועה ותקעתם תרועה שנית תרועה יתקעו למסעיהם

ראש השנה פרק ג משנה ה:

שוה היובל לראש השנה לתקיעה ולברכות

רבי יהודה אומר בראש השנה תוקעין בשל זכרים וביובלות בשל יעלים:

לשם מה יש צורך ביום דין מיוחד?

מסכת ר"ה טז.

אמר רבא האי תנא דבי ר' ישמעאל היא דתנא דבי ר' ישמעאל בארבעה פרקים העולם נידון בפסח על התבואה בעצרת על פירות האילן בחג נידונין על המים ואדם נידון בר"ה וגזר דין שלו נחתם ביוה"כ וכי קתני מתני' אתחלת דין

Rava said: The tanna of the mishna is a tanna from the school of Rabbi Yishmael, as a tanna from the school of Rabbi Yishmael taught: At four times of the year the world is judged: On Passover concerning grain; on Shavuot concerning fruits that grow on a tree; on the festival of Sukkot they are judged concerning water; and mankind is judged on Rosh HaShana and the sentence is sealed on Yom Kippur. And when the mishna is taught, it is taught with regard to the beginning of the judgment process, i.e., the .judgment of mankind is initially passed on Rosh HaShana

אמר רב חסדא מ"ט דר' יוסי כדקאמר טעמיה ותפקדנו לבקרים אנן הכי קאמרינן מ"ט לא אמר כר' נתן בחינה עיוני בעלמא היא פקידה נמי עיוני בעלמא היא

Rav Ḥisda said: What is the reason for the opinion of Rabbi Yosei? The Gemara is astonished by this question: Why ask about his reason? He stated his reason, the verse that states: "You visit him every morning." The Gemara explains: This is what we are saying: If Rabbi Yosei relies on this verse, what is the reason that he did not state his opinion in accordance with the opinion of Rabbi Natan that a person is judged every hour? And if you say that he holds that the verse "You try him every moment" cannot serve as proof, because trying merely indicates examination and not actual judgment, then in the same way visiting merely indicates examination. If so, there is no .clear proof from this verse

אלא א"ר חסדא טעמיה דר' יוסי מהכא (מלכים א ח, נט) לעשות משפט עבדו ומשפט עמו ישראל דבר יום ביומו Rather, Rav Ḥisda said: Rabbi Yosei's reason is from here, another verse, which states: "To make the judgment of His servant and the judgment of His people Israel at all times, as each day may require" (I Kings 8:19), which indicates that the entire world is .judged every day

וא"ר חסדא מלך וצבור מלך נכנס תחלה לדין שנאמר לעשות משפט עבדו ומשפט עמו ישראל מ"ט איבעית אימא לאו אורח ארעא למיתב מלכא אבראי ואיבעית אימא מקמי דליפוש חרון אף

About this verse Rav Ḥisda said: When a king and a community are brought before § God for judgment, the king is brought in for judgment first, as it is stated: "To make the judgment of His servant," and afterward: "And the judgment of His people Israel." What is the reason for this? If you wish, say that it is not proper conduct for the king to stand outside and wait for the trial of his subjects to come to an end. And if you wish, say instead that the king is brought in first so that he may be judged before God's anger intensifies due to the sins of the community, and consequently he may be saved from .overly harsh judgment

א"ר יוסף כמאן מצלינן האידנא אקצירי ואמריעי כמאן כר' יוסי ואיבעית אימא לעולם כרבנן וכדר' יצחק דא"ר יצחק יפה צעקה לאדם בין קודם גזר דין בין לאחר גזר דין

Rav Yosef said: In accordance with whose opinion do we pray nowadays on a daily basis for the sick and afflicted? The Gemara repeats the question: In accordance with whose opinion? It is in accordance with the opinion of Rabbi Yosei, who holds that one is judged every day, and so there is reason to pray every day in order to affect the outcome of his judgment. And if you wish, say that actually, normative practice is even in accordance with the opinion of the Rabbis, who hold that one is judged only once a year, but also in accordance with the opinion of Rabbi Yitzḥak. As Rabbi Yitzḥak said: Crying out to God is beneficial for a person both before his sentence has been issued and after his sentence has been issued

ההשתלה במשנה:

מתני׳ בארבעה פרקים העולם נידון בפסח על <u>התבואה</u>בעצרת על <u>פירות האילן</u> בר"ה כל באי עולם עוברין לפניו כבני מרון שנאמר (תהלים לג, טו) היוצר יחד לבם המבין אל כל מעשיהם ובחג נידונין על המים:

MISHNA: At four times of the year the world is judged: On Passover judgment is passed concerning grain; on Shavuot concerning fruits that grow on a tree; on Rosh HaShana all creatures pass before Him like sheep [benei maron], as it is stated: "He Who fashions their hearts alike, Who considers all their deeds" (Psalms 33:15); and on the festival of Sukkot they are judged concerning water, i.e., the rainfall of the coming .year

תניא א"ר יהודה משום ר"ע <u>מפני מה אמרה תורה</u> הביאו עומר בפסח מפני שהפסח זמן תבואה הוא אמר הקב"ה הביאו לפני עומר בפסח כדי שתתברך לכם תבואה שבשדות <u>ומפני מה אמרה תורה</u> הביאו שתי הלחם בעצרת מפני שעצרת זמן פירות האילן הוא אמר הקב"ה הביאו לפני שתי הלחם בעצרת כדי שיתברכו לכם פירות האילן

It is taught in a baraita that Rabbi Yehuda said in the name of Rabbi Akiva: For what § reason did the Torah say: Bring the omer offering on the second day of Passover? It is because Passover is the time of grain, the beginning of the grain harvest season, and therefore the Holy One, Blessed be He, said: Bring the omer offering before Me on Passover so that the grain in the fields will be blessed for you. And for what reason did the Torah say: Bring the offering of the two loaves from the new wheat on Shavuot? It is because Shavuot is the time of the fruits that grow on a tree, when it begins to ripen, and therefore the Holy One, Blessed be He, said: Bring the offering of the two loaves .before Me on Shavuot so that the fruits that grow on a tree will be blessed for you

<u>ומפני מה אמרה תורה</u>נסכו מים בחג אמר הקדוש ברוך הוא נסכו לפני מים בחג כדי שיתברכו לכם גשמי שנה ו<u>אמרו לפני בראש השנ</u>ה מלכיות זכרונות ושופרות מלכיות כדי שתמליכוני עליכם זכרונות כדי שיעלה זכרוניכם לפני לטובה ובמה בשופר

And for what reason did the Torah say: Pour water onto the altar in the Temple on the festival of Sukkot? The Holy One, Blessed be He, said: Pour water before Me on the festival of Sukkot so that the rains of the year, which begin to fall after Sukkot, will be

blessed for you. And recite before Me on Rosh HaShana verses that mention Kingships, Remembrances, and Shofarot: Kingships so that you will crown Me as King over you; Remembrances so that your remembrance will rise before Me for good; and .with what will the remembrance rise? It will rise with the shofar

ירושלמי (ר"ה א, ג, נז ע"ג):

אמרה התורה הבא שעורים ביכורים <u>בפסח</u> שתתברך לפניך התבואה הבא חיטים ביכורים <u>בעצרת</u> שיתברכו לפניך פירות האילן אמור מעתה ניסוך המים בחג שיתברכו לפניך המים

משמעות התקיעות:

מסכת ר"ה טז עמ' א

אמר רבי אבהו למה תוקעין בשופר של איל אמר הקדוש ברוך הוא תקעו לפני בשופר של איל כדי שאזכור לכם עקידת יצחק בן אברהם ומעלה אני עליכם כאילו עקדתם עצמכם לפני Similarly, Rabbi Abbahu said: Why does one sound a blast with a shofar made from a ram's horn on Rosh HaShana? The Holy One, Blessed be He, said: Sound a blast before Me with a shofar made from a ram's horn, so that I will remember for you the binding of Isaac, son of Abraham, in whose stead a ram was sacrificed, and I will ascribe it to you as if you had bound yourselves before Me

תנחומא (פרשת וירא סימן כג)

...א"ל כשם שהיה בלבי מה להשיבך ולומר לך אתמול אמרת לי כי ביצחק יקרא לך זרע, עכשיו אתה אומר לי העלהו שם לעולה, וכבשתי את יצרי ולא השבתיך כך כשיהיו בניו של יצחק חוטאין ונכנסין לצרה תהא נזכר להן עקדתו של יצחק ותחשב לפניך כאלו אפרו צבור על גבי המזבח ותסלח להן ותפדם מצרתן, א"ל הקדוש ברוך הוא אתה אמרת את שלך ואומר אני את שלי עתידין בניו של יצחק לחטוא לפני ואני דן אותם בר"ה אלא אם מבקשין שאחפש להן זכות ואזכור להן עקידת יצחק יהיו תוקעין לפני בשופר של זה, א"ל ומה הוא השופר, א"ל חזור לאחוריך, מיד וישא אברהם את עיניו וירא והנה איל אחר נאחז בסבך בקרניו,

מסכת ר"ה טז עמ' א-ב

(ואמר) רבי יצחק למה תוקעין בר"ה למה תוקעין רחמנא אמר תקעו אלא למה מריעין מריעין רחמנא אמר זכרון תרועה אלא למה תוקעין ומריעין כשהן יושבין

Rabbi Yitzḥak said: Why does one sound [tokin] a blast on Rosh HaShana? The Gemara is astonished by the question: Why do we sound a blast? The Merciful One states in the verse: "Sound [tiku] a shofar" (Psalms 81:4). Rather, the question is: Why does one sound a staccato series of shofar blasts [terua] in addition to a long continuous shofar blast [tekia]? The Gemara is still surprised by the question: Sound a terua? The Merciful One states: "In the seventh month, in the first day of the month, shall be a solemn rest unto you, a memorial proclaimed with the blast of horns [terua]" (Leviticus 23:24). Rather, Rabbi Yitzḥak asked about the common practice in Jewish communities, which is not explicitly stated in the Torah: Why does one sound a long, continuous shofar blast [tekia] and then a staccato series of shofar blasts [terua] ,while the congregation is still sitting before the silent prayer

16b

ותוקעין ומריעין כשהן עומדין <u>כדי לערבב השטן</u>

and then sound again a tekia and a terua while they are standing in the Amida prayer?

He answers: In order to confuse the Satan, for this double blowing of the shofar demonstrates Israel's love for the mitzva, and this will confuse Satan when he brings his accusations against Israel before the heavenly court, and the Jewish people will receive a favorable judgment

<u>שיטה משלבת של יום דין, יום מלכות ויום הולדת של העולם והאדם</u>

ויקרא רבה, אמור, פרשה כט:

נמצאת אתה אומר ביום ר"ה =ראש השנה= בשעה ראשונה עלה במחשבה בשניה נתייעץ עם מלאכי השרת בשלישי כנס עפרו ברביעי גבלו בחמישי רקמו בששי עבר עשאו גולם בשביעי נפח בו נשמה בשמיני הכניסו לגן בתשיעי נצטוה בעשירי עבר

באחד עשר נידון בשנים עשר יצא בדימוס אמר הקדוש ברוך הוא לאדם זה סימן לבניך כשם שעמדת לפני בדין היום הזה ויצאת בדימוס כך עתידין בניך לעמוד לפני בדין ביום זה ויוצאין לפני בדימוס אימתי בחדש השביעי באחד לחדש.

בפרקי דרבי אליעזר (פרק י):

... וגבל גוש עפרו של אדם הראשון במקום טהור בטבור הארץ, רקמו ותכנו, ורוח נשמה לא היתה בו, מה עשה הב"ה נפח ברוח נשמת חיים, ועמד אדם והיה מסתכל כלפי מעלה ומטה וראה כל הבריות שברא הב"ה והיה תמה בלבו <u>התחיל משבח ומפאר ליוצרו</u> ואמר מה רבו מעשך ה', קם על רגליו והיה בתואר כדמות א-להים, והיתה קומתו מן המזרח למערב, שנ' אחור וקדם יצרתני, אחור זה מערב וקדם זה קדמה מזרחה, וראו אותו כל הבריות ונתייראו מלפניו סבורין שהוא בוראן ובאו להשתחוות לפניו, <u>אמר להם אד</u>ם מה באתם להשתחוות באנו, בואו אני ואתם ונלך ונלביש גאות ועוז <u>ונמליך עלינו למי שבראנו ו</u>אם אין עם ממליכים את המלך הוא ממליך עצמו? ואם אין עם מקלסים את המלך המלך מקלס את עצמו?, באותה שעה פתח אדם את פיו וענו כל הבריות אחריו והלבישו גאות ועוז והמליכו עליהן ליוצרן ואמרו ה' מלך גאות לבש

ראש השנה:

אחד לחודש -מבינים

חודש שביעי-מבינים

יום תרועה או זכרון תרועה-לא מבינים

יום כיפור

חודש שביעי-לא צריך!!!!

עשירי לחודש-מבינים

<u>שופר-מבינים</u>